

Oponentský posudek

na rigorózní práci Mgr. Petra Dvořáka

„Skončení pracovního poměru“

Předložená práce o rozsahu 166 stran textu je systematicky rozdělena do úvodu, šesti kapitol, které jsou dále vnitřně členěny, a závěru. Obsahuje též shrnutí v češtině a angličtině.

Autor se nejprve zaměřuje na systém pracovního práva a postavení pracovního práva v systému práva, další kapitoly nazval „Skončení pracovního poměru před platností a účinností zákona č. 65/1965 Sb., zákoníku práce“ a „Skončení pracovního poměru podle zákona č. 65/1965 Sb., zákoníku práce“. Až ve čtvrté kapitole, začínající na straně 102, se zabývá právní úpravou skončení pracovního poměru zakotvenou v novém zákoníku práce. Následující, pátou kapitolu nazval autor „Novela zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, účinná od 1.1.2012“. V poslední kapitole věnuje pozornost skončení pracovního poměru na základě jednostranného právního úkonu v Rakousku, Belgii a Finsku a uvádí i některé směrnice Rady ES týkající se zvoleného tématu. Podává rovněž výklad o institutu hromadného propouštění.

V závěru autor shrnuje obsah jednotlivých kapitol a snaží se zhodnotit vývoj a současnou právní úpravu skončení pracovního poměru. Konstatuje, že „...pracovní právo prošlo značným vývojem a v dnešní době plní nezastupitelnou roli ve společnosti, pro kterou je velice důležité a přispívá k její stabilitě“. S touto myšlenkou lze jistě souhlasit.

Se systematickým členěním textu je možno souhlasit jen se značnými výhradami. Autor vychází z odborné literatury, kterou uvádí v seznamu použité literatury, v textu s ní pracuje a odkazuje na ni.

Zvolené téma je důležité a aktuální, problematika skončení pracovního poměru patří mezi nejdůležitější oblasti pracovního práva. Z textu je možno usoudit, že autor přistoupil k jeho zpracování se zájmem i potřebnými znalostmi. Současně je však nutno konstatovat, že se dopustil celé řady závažných chyb i dílčích nepřesností.

Výhrady mám především k celkové koncepci práce a k systematickému členění textu. Autor věnuje příliš velkou pozornost vývoji právní úpravy skončení pracovního poměru, kterým se zabývá ve více než polovině textu. Takto podrobný popis je zbytečný – autor se měl spíše zaměřit na vývojové trendy a na komparaci nejdůležitějších právních institutů ze zkoumané oblasti. Výklad je místy příliš popisný, místy však autor neuvádí některé důležité informace – např. na str. 51 v rámci výkladu o výpovědi ze strany zaměstnance se nezmiňuje o tom, že zákoník práce upravoval tzv. kvalifikované výpovědní důvody na straně zaměstnance, jejichž neexistence mohla mít za následek prodloužení výpovědní lhůty až o 6 měsíců. Z názvu 4. kapitoly „Skončení pracovního poměru podle zákona 262/2006 Sb., zákoníku práce“, by čtenář usuzoval, že jde o rozbor platné právní úpravy – navíc je psána v přítomném čase. Z nepochopitelných důvodů však autor uvádí některé změny, které přinesla novela zákoníku práce uskutečněná zákonem č. 365/2011 Sb., až v následující, páté kapitole. Všechny tyto změny měly být zapracovány do předchozí kapitoly, vždyť zmíněná novela nabyla účinnosti již dnem 1.1.2012. Při čtení 4. kapitoly tak čtenář může nabýt dojmu, že autor platnou právní úpravu nezná. Výklad je nesystémový a nepřehledný.

Autor nevěnuje pozornost nové soukromoprávní úpravě. V době, kdy dokončoval svou práci, sice ještě nebyl schválen tzv. změnový zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím rekodifikace soukromého práva, avšak diskuse o novém občanském zákoníku probíhaly již delší dobu a bylo známo, že s účinností od 1.1.2014 nastanou díky nové soukromoprávní úpravě změny i v oblasti pracovního práva. Autor měl na ně alespoň upozornit.

V textu je řada chyb – např. na str. 6 autor uvádí „rozvoj pracovního práva nastal již v Mezopotámii“. Na str. 105 je v rámci výkladu o dohodě o rozvázání pracovního

poměru uvedeno, že „dohoda je též upravena v § 60 zákona č. 311/2001 Z.z., zákoník práce“ – aniž je upřesněno, že jde o slovenský zákoník práce a aniž jsou provedena další srovnání. Na str. 106 v prvním odstavci vychází autor z již neplatné právní úpravy rozvazování pracovního poměru s mladistvým zaměstnancem. Termín „závodní preventivní péče“ (str. 115) je zastaralý. Výklad o výpovědních důvodech v posledním odstavci str. 116 je zmatený – autor se zmiňuje o ust. § 2 odst. 5 zákoníku práce, které neexistuje (patrně přepis) a z neznámých důvodů se v rámci výkladu o výpovědních důvodech uvedených v § 52 písm. g) zákoníku práce zmiňuje o možnosti dočasného přidělení zaměstnance k výkonu práce k jiné právnické nebo fyzické osobě. Na str. 124 je zmínka o „tříměsíční pořádkové lhůtě“. V prvním odstavci na str. 16 je uvedeno „zákoník práce upravuje způsoby skončení pracovního poměru dohodou, výpovědí...dosažením věkové hranice...“. Věcné chyby jsou i závěru - autor uvádí již neplatnou výši odstupného (str. 163). Ve shrnutí na str. 180 je zmínka o „řadě směrnic mezinárodního práva“.

Někdy se autor vyjadřuje natolik neobratně, že je těžké posoudit, zda jde pouze o problém vyjadřování nebo věcnou chybu. Např. na str. 161 uvádí „...výpovědní doba je z hlediska své konstrukce značně složitá...neobsahuje horní hranici, tzn., může být prodlužována několik let.“. Obdobně na str. 111 uvádí, že výpovědní doba neobsahuje horní hranici a bez porušení zákona je možné ji prodlužovat několik let. Na str. 154 je uvedeno „v tomto ohledu je stěžejní tzv. harmonizační novela v podobě zákona č. 155/2000 Sb., která upravuje úplnou slučitelnou pracovního práva a práva ES“.

Na str. 153 autor uvádí „Z mého pohledu byl původní zákoník práce pokrokový, a to z toho důvodu, že sjednotil zcela oblast pracovního práva, vyjadřoval jednotnou vůli pracujícího lidu upravit pracovní vztahy v souladu se zájmy společnosti, dále potřebný, sjednocující pracovní lid a platný.“

Práci chybí důsledná závěrečná korektura textu, která by jistě přispěla k odstranění celé řady chyb formulačního a stylistického rázu, i chyb gramatických (např. na str. 12, 108, 158). Autor často vynechává písmena ve slovech či slova ve

větách. V textu prolíná platná právní úprava s úpravou již neplatnou, místy působí dosti chaoticky.

Závěrem konstatuji, že předložená práce má velice nízkou úroveň, **nesplňuje požadavky** kladené na rigorózní práce Rigorózním řádem Právnické fakulty, proto doporučuji, aby byla přepracována.

Doc. JUDr. Věra Štangová, CSc.
oponent

V Praze dne 12. prosince 2013